

Förvaltarenskap: Teologi och skogen?

Otfried Czaika

Karlstads stift

20230529

Kyrkans samhälleliga uppgift: Lag (1998:1591) om Svenska kyrkan

2 § Svenska kyrkan är en öppen folkkyrka, som i samverkan mellan en demokratisk organisation och kyrkans ämbete bedriver en rikstäckande verksamhet.

3 § Svenska kyrkan får förvärva rättigheter och ta på sig skyldigheter samt föra talan vid domstol och andra myndigheter.

4 § Församlingen är lokal enhet inom Svenska kyrkan och omfattar de personer som tillhör Svenska kyrkan och är bosatta inom församlingens område.

Församlingens grundläggande uppgift är att fira gudstjänst, bedriva undervisning samt utöva diakoni och mission.

5 § Stiftet är regional enhet inom Svenska kyrkan och omfattar församlingarna inom stiftets område. Stiftets grundläggande uppgift är att främja och ha tillsyn över församlingslivet.

För varje stift skall det finnas en biskop.

Kyrkans samhälleliga uppgift: Lag (1998:1591) om Svenska kyrkan

Kyrkoavgift

7 § Den som tillhör Svenska kyrkan skall betala lokal och regional kyrkoavgift.

Kyrklig egendom

9 § Prästlönefastigheter och prästlönefonder (prästlönetillgångar) har till ändamål att bidra till de ekonomiska förutsättningarna för Svenska kyrkans förkunnelse. Endast avkastningen får användas för ändamålet.

Prästlönetillgångarna skall förvaltas av Svenska kyrkan såsom självständiga förmögenheter. Regeringen får besluta om tillsyn av förvaltningen. Förmögenheten skall vara placerad på ett godtagbart sätt.

Skapelseberättelsen

Herren Gud tog
människan och satte
henne i Edens trädgård
att bruka och vårda den.
(1 Mos 2:15)

Etiken – Vad säger Nya Testamentet?

Bergspredikan: Saligprisningarna, Matt 5:5-12

”Saliga de som är fattiga i anden, dem tillhör himmelriket.

Saliga de som sörjer, de skall bli tröstade.

Saliga de ödmjuka, de skall ärva landet.

Saliga de som hungrar och törstar efter rättfärdigheten, de skall bli mättade.

Saliga de barmhärtiga, de skall möta barmhärtighet.

Saliga de renhjärtade, de skall se Gud.

Saliga de som håller fred, de skall kallas Guds söner.

Saliga de som förföljs för rättfärdighetens skull, dem tillhör himmelriket.

Saliga är ni när man skymfar och förföljer er och på allt sätt förtalar er för min skull.

Gläd er och jubla, er lön blir stor i himlen. På samma sätt förföljdes ju profeterna före er tid.”

Bergspredikan: Kärlek till fienden, Matt 5:38-42

Ni har hört att det blev sagt:

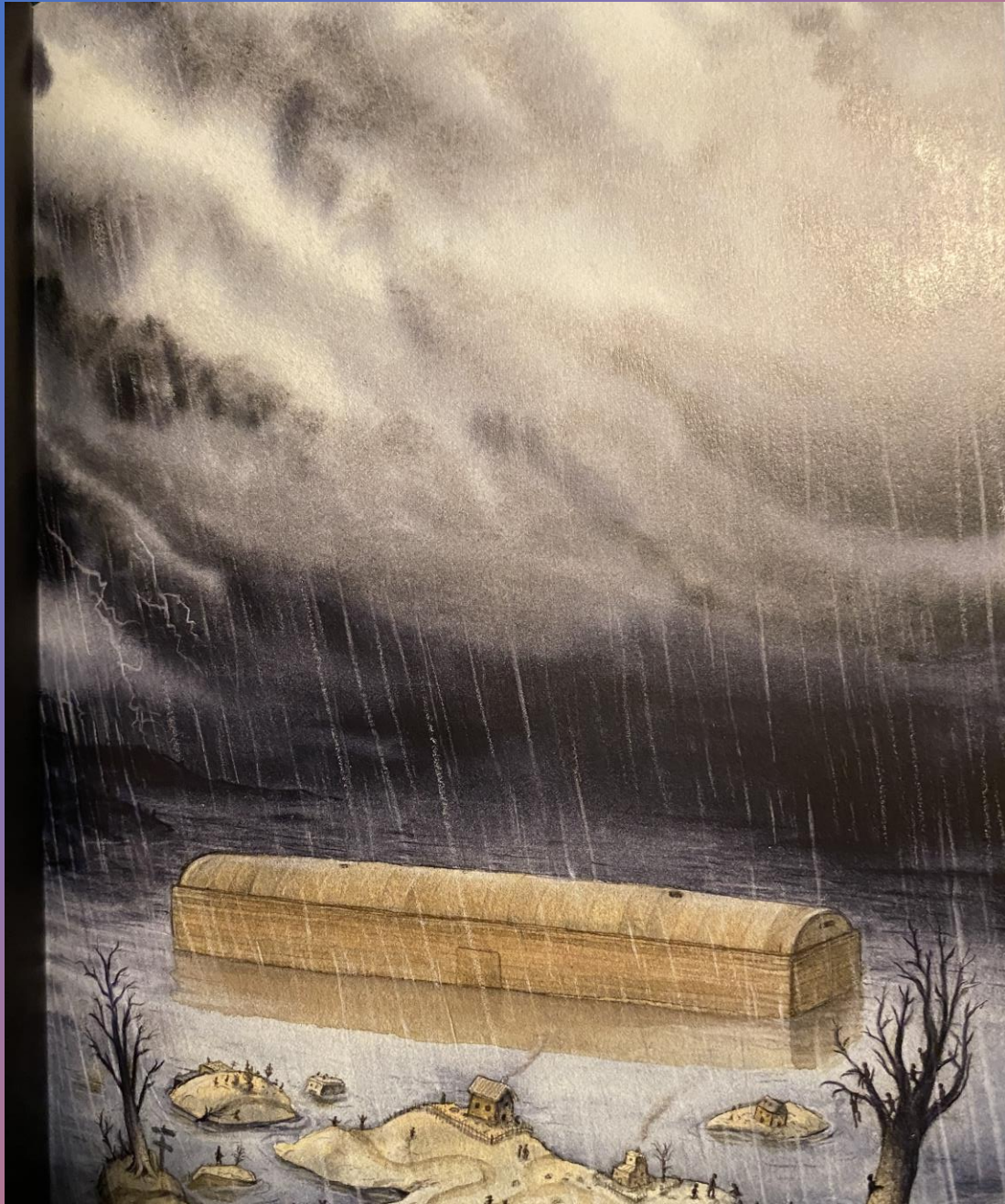
Öga för öga och tand för tand.

Men jag säger er: värj er inte mot det onda. Nej, om någon slår dig på högra kinden, så vänd också den andra mot honom.

Om någon vill processa med dig för att få din skjorta, så ge honom din mantel också.

Om någon vill tvinga dig att följa med en mil i hans tjänst, så gå två mil med honom.

Ge åt den som ber dig, och vänd inte ryggen åt den som vill låna av dig.

Klimatkrisen – En kris av bibliska mått

- Syndafloden var Guds straff enligt Bibeln.
  - Men Guds löfte (regnbågen) var att värna om människorna I framtiden
- Hopp
- Men frågan kvarstår: vad kan vi göra?

Den Augsburgska bekännelsen (Confessio Augustana) [1530/1593], Art XVIII. Om den fria villjan

"Vi erkänna, att alla människor ha fri vilja, i och genom förmågan av förnuftigt omdöme, ehuru viljan icke härigenom blir i stånd att utan Guds hjälp vare sig göra början till eller fullborda något, som har betydelse för förhållandet till Gud, utan blott i fråga om i jordisk mening goda eller onda handlingar. Goda kallar jag då de handlingar, som ha sin grund i strävan efter ett naturligt gott, t.ex. vilja arbeta på åkern, vilja äta och dricka, vilja hava en vän, vilja ha kläder, vilja bygga hus, vilja taga hustru, föda upp boskap, tillägna sig olika goda färdigheter, eller vad som helst, som är gott ur det timliga livets synpunkt. Allt detta består dock ej utan den gudomliga styrelsen, det leder sitt ursprung från honom, är till genom honom och blev till genom honom."

Okej, nu kör vi lite Luther...

Frihetsskriften, 1520

”Dessutom är vi präster. Det är ändå mycket mera än att vara konung, eftersom prestadömet gör oss värdig til att träda fram inför Gud och be för andra.

Eftersom det tillkommer ingen annan än en präst att stå inför Guds ögon och be. Så har Kristus förvärvat oss, så att vi kan på andligt sätt och vis träda fram och be för varandra så som en präst träder helt kroppsligt fram och ber för folket.»

”Vi”.

Vi alla har ett prästerligt ansvar för vår nästa, för skapelsen m.m.

→ Vi alla har ett uppdrag

→ Vi alla har makt!

Förvaltarskap är en världslig sak (men skall utövas med ansvar = nästankärlek)!

**Det andliga regimentet
(den osynliga kyrkan)**

Gud skänker människan nåde och tron, som träffar människans hjärta. Människor blir kvitt med sina synder, fria!

Communio sanctorum. Kyrkan som institution behövs inte, samhället och politiken behövs inte, präster och ledare behövs inte

Nästankärlek

**Det världsliga regimentet
(den synliga kyrkan)**

Men: människan lever i världen bland (med-)syndare. För att kunna leva i världen behövs regler, ordning, lagar, förordningar, lokförare, ledare, präster.

Alla kyrkans uppgifter är faktiskt "världsliga" saker:

- Att attestera räkningar
- Att ha medarbetarsamtal
- Att förvalta skogen
- Att diskutera om hur skogen skall förvaltas
- Att förkunna ordet och utdela sakramenten

Vad skall vi göra?

Bibeln och teologin ger
inga direkta
handlingsanvisningar

Men kräver att vi inte
bara tänker på oss själva

Att vi också inser vår
egen, helt personliga
andel (syndabekännelse
är ansvar och frihet)

Och att vi agerar
varsamt för den nästes
skull – men samtidigt
lever i världen

Dvs.: En insikt om att
världen inte är svart vitt

Och: det kristna hoppet

